

Met bescheidenheid en durf op de zeepkist in werelds Scheveningen

Plaatsen aan de Nederlandse kust, juist in de vakantietijd bruisen ze soms extra van geloofsactiviteiten. In de serie 'Geloven aan de kust' vertellen betrokkenen er over. In Scheveningen gaat de kerk de straat op.

Geloven aan de kust

Dick van den Bos

Dominee Barend Weegink (65) staat op een kist en praat door een microfoon, wat voor de Scheveningers goed te horen is. Enkele buitenstaanders blijven staan. Dominee Weegink blijkt een zeer welbespraakte man. Hij schudt anekdotes en feitjes uit zijn mouw en weet dat ook leuk te verpakken. „Ik wil het nu hebben over Paulus - en dat is niet Paulus de boskabouter, maar de apostel Paulus. Hij had een boodschap voor de wereld en ging naar de stad Athene. Daar zijn Den Haag en Scheveningen klein bij.” Vervolgens heeft hij het over de Areopagus, de heuvel waar Paulus heen ging. „Dat was wat we in Den Haag 'Nieuwspoor' zouden noemen, het politieke perscentrum.”

Prediken op een zeepkist staat voor menig gelovige wellicht symbool voor een ouderwetse manier van evangeliseren, afgekeken van de *speakerscorner* in Hyde Park in Londen. Maar in de Scheveningse kerkenraad was ouderling Wim van der Knaap erdoor gegrepen. Het idee: je roept wat tot de menigte en het is maar hopen dat dat beklift. Bij de 'zeepkistpreek' van ds. Weegink blijft er sowieso wel wat hangen. Het is zijn beurt deze keer en hij heeft best wat toehoorders gekregen.

Net als veel kerkgemeenschappen in Nederland, vecht ook de hervormde Oude Kerk aan de zee-kant van de Keizerstraat in Scheveningen tegen leegloop. Het aantal jongeren in de kerk is gering en ouderen vallen weg. Maar dat weerhoudt de gemeente niet om nieuwe initiatieven te ontwikkelen. De Zeepkistdienst, in de drukke winkelstraat pal voor de kerk, is een van die initiatieven.

Wilde westen

In Scheveningen-Den Haag is secularisatie aan de orde van de dag. De kerk heeft flink aan invloed en

omvang ingeleverd; er is weinig meer van over. Weegink is zelf jarenlang dominee geweest in Katwijk en ziet duidelijk verschillen. „Het zijn beide vissers- en badplaatsen. Maar Katwijk heeft een traditioneel familiekenmerk, terwijl Scheveningen een heel wereldse plek is geworden met veel internationale allure. De behoudend-confessionele wijkgemeente rond de Oude Kerk in de dorpskern is tekenend voor het vroegere Scheveningen.”

Weegink was al met emeritaat, maar besloot in januari een nieuwe uitdaging aan te gaan. En die verschilde nogal met zijn voorgaande werk. „In Katwijk gaan veel mensen naar de kerk op zondag, terwijl ze in Scheveningen 's ochtends de terrassen gereed maken. Ook moeten daar dan de verkeerspaaltjes naar beneden zodat dienstbezoekers met de auto naar de kerk kunnen. Een gedoogsituatie, soms geen doorkomen aan.”

In Scheveningen wonen vooral mensen die de kerk en het geloof helemaal niet zien zitten. „Op Goede Vrijdag is er braderie en in de kerk is er heilig avondmaal. Allemaal tegenstellingen. Het is toch een beetje het Wilde Westen.”

De dorpskerk van Scheveningen komt niet meer vol en dat maakt dat het nodig is om de krachten te bundelen. „Want we hebben heel veel te bieden. Kijk alleen al naar ons mooie gebouw. Veel mensen vinden het erg leuk om een kijkje binnen te nemen. Dan neem ik ze mee en vaak ontstaan er dan mooie gesprekken. Soms zelfs dusdanig dat mensen het leuk vinden om op zondag opnieuw eens de kerk te bezoeken.”

Lef

De Zeepkistdienst getuigt van de nodige dosis lef. Met een traditioneel, gemiddeld iets ouder kerkpubliek trekken gemeenteleden in een groepje naar buiten. Het is op de laatste zaterdag van de maand, 's middags om twee uur - als schapen onder de wolven. Een kort verhaal wordt afgestemd op passanten.

„Dat is inderdaad best gewaagd”,

Ds. Barend Weegink tijdens een zeepkistdienst. Komende zondag, 26 augustus, is er weer een dergelijke dienst gepland. Foto: Wijkgemeente Oude Kerk Scheveningen

De tijd van pure agressie tegen de kerk is voorbij. Er komen nu generaties die er weinig of niets van af weten

weet Weegink. „We zijn gewend om achter gesloten deuren en onder elkaar de tale Kanaäns te spreken. Dit is dan toch anders. Maar de mensen voelen ook aan: je kunt niet op de automatische piloot doorgaan. Er moet iets gebeuren.”

Er worden een paar liederen gezongen van Johannes de Heer of uit *Opwekking*. Dat wordt dan begeleid op een keyboard. „We zullen ook eens het Leger des Heils benaderen: kom maar op met die blazers”, denkt Weegink hardop. „Vervolgens is er een programma in de kerk. Daar is dan koffie, thee, een glaasje wijn en bitterballen bijvoorbeeld, en er klinkt muziek. Je kunt de kerk dan bekijken of praten met

mensen van de kerk”, aldus de predikant. Het project doet Weegink denken aan Paulus in Handelingen 17. „Daar staat hij in een gezelschap en vraagt: mag ik ook wat zeggen? Vervolgens deelt hij zijn geloof. Zo staan wij daar dan ook met een zekere bescheidenheid, maar ook met durf.”

Echt negatieve reacties heeft hij nooit gehad. „De tijd van pure agressie tegen de kerk is voorbij. Er komen nu generaties die er weinig of niets van af weten. Daardoor schoppen ze er ook niet meer tegen aan.”

Modderpoten

Uitschieters qua bezoekers zijn er vooral bij de 'events'. Bij zangavonden in de kerk bijvoorbeeld, met een koor of solisten. Dan kunnen er zo een paar honderd mensen komen. „Er is pas een mooie vleugel in de kerk geplaatst en er zijn ook plannen om volgend jaar nieuwe diensten toe te voegen aan het repertoire en met Hemelvaartsdag een gezamenlijke dienst te houden in het Beachstadion bij de haven van Scheveningen. Het missionaire is duidelijk in opmars.”

Al met al lijkt dominee Weegink, met ruim veertig dienstjaren op de teller, nog niet van plan om rustig af te gaan bouwen. „Nee, ik had niet het gevoel dat ik klaar was. Ik had ook niet hijgend de eindstreep van

mijn pensioen gehaald. Ik heb nog energie genoeg over om een poosje met de voeten in de modder te staan. Vandaar dat ik deze gemeente er nu bij heb voor de helft van de week. Dat is een mooie uitdaging. Het ziet er naar uit dat ik dit een aantal jaren kan doen.”

Zeebenen

Ondertussen is Weegink zelfs al een beetje opgenomen in de Scheveningse gemeenschap. „Het leuke in de traditie van Scheveningen is Vlaggetjesdag, aan het begin van het nieuwe haringseizoen. Dat wordt dan groots gevierd en er is een ontmoeting met oud-vissers. Die gaan dan de zee op. Dit jaar wilde men dat de nieuwe dominee ook meeging met een paar collega's. Ik haakte dus aan en ging ook op die boot; krijg je zeebenen van en je legt er contacten. Je proeft echt dan ook iets van die oude Scheveningse cultuur.”

Weegink hoopt dat de kerk op Scheveningen weer mag opbloeien en dat het aantal jonge mensen in de wijkgemeenten wat zal aantrekken. „Dat zou erg goed zijn voor het voortbestaan van de kerk die thuisheert in het hart van de samenleving.”

Eventuele vragen of reacties kunnen gestuurd aan: barend@weegink.net

Door Russische religiewet meer repressie

In een jaar tijd 181 zaken tegen personen en instellingen

Moskou | In Rusland zijn 181 personen en religieuze instellingen vervolgd sinds de omstrede religiewet op 20 juli 2016 in werking is getreden.

De Noorse nieuwsdienst Forum 18 heeft een lijst gepubliceerd waarin de voorvallen worden opgesomd. Het gaat om 181 gevallen van 129 personen en 52 religieuze gemeenschappen die tussen 20 juli vorig jaar en 20

juli dit jaar voor de rechter zijn gedaagd. Met de religiewet werd in Rusland vorig jaar de vrijheid van godsdienst flink aan banden gelegd. Het evangeliseren op straat of bij mensen thuis werd verboden. Boetes bij overtreding kunnen voor individuele personen oplopen tot bijna 700 euro. En geloofsgemeenschappen die de wet overtreden kunnen een boete van maximaal 14.000 euro tegemoet zien.

Uit de door Forum 18 besproken gevallen blijkt dat het begrip 'missionaire activiteit' door de Russische politie en justitie ruim wordt uitgelegd. Protestant en Jehovah's Getuigen

zijn de belangrijkste doelwitten, en daarnaast hebben mensen van vijftien verschillende richtingen een boete gehad. Het gaat niet alleen om evangelisatieactiviteiten, maar bijvoorbeeld ook om het geven van een lezing over yoga.

Door die brede invulling van het begrip 'missionaire activiteit' blijft onduidelijk onder welke omstandigheden mensen hun overtuiging mogen delen met anderen, zegt de Moskouse jurist Mikhail Frolov. „Deze wet is onmogelijk te begrijpen of uit te voeren”, aldus Frolov tegen Forum 18. „Gelovigen begrijpen niet wat toe-

Jurist: je kunt met deze wet in de hand mensen veroordelen voor welke religieuze activiteit ook

gestaan en wat verboden is. Je kunt met deze wet in de hand mensen veroordelen voor welke religieuze activiteit ook.” Human Rights Watch sprak vorig jaar bij de inwerkingtreding van de wet over „een aanval op de vrijheid van meningsuiting, de wetensvrijheid en de privacy”.

De Jehovah's Getuigen hebben aangekondigd naar het Europees Hof voor de Rechten van de Mens te stappen om een Russisch verbod op evangelisatie en samenkomsten aan te vechten. Het Russische hooggerechtshof verbood eerder dit jaar alle activiteiten van deze kerk.